

VEŘEJNÉ INFORMAČNÍ SLUŽBY KNIHOVEN

**Koordinační centrum programu a implementace Koncepce rozvoje knihoven
v České republice**

Obálky knih.cz - rozvoj projektu v roce 2025

**Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
leden 2026**

ZHODNOCENÍ PROJEKTU

Projekt Obálkyknih.cz sdružuje různé zdroje informací o dokumentech do jedné, snadno použitelné webové služby. Databáze aktuálně obsahuje přes **3,15 miliónu obálek** (nárůst za rok 2025 o cca 120 000 obálek), **950 tisíc obsahů** českých a zahraničních dokumentů (nárůst za rok 2025 o cca 45 000 obsahů) a **25 000** seznamů doporučené literatury (nárůst za rok 2024 o cca 5 000 seznamů). Dále poskytuje přes **924 tisíc anotací**, **47 miliónu hodnocení u 353 tisíc titulů**, **8,7 tisíc komentářů**, **64 tisíc fotografií autorit** a cca. **1,56 miliónu vygenerovaných citací** dle normy ISO 690.

API služby projektu využívá většina knihoven v České republice, muzea, archivy, oborové projekty, CPK, aj.

Správcem projektu Obálkyknih.cz je Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích a projekt provozuje ve spolupráci s Moravskou zemskou knihovnou v Brně. JVK i MZK do projektu z vlastních zdrojů vkládají nemalé lidské a finanční zdroje. Do spolupráce na projektu se zapojují taktéž desítky knihoven z celé republiky (přispívání obálek a obsahů, kontroly dat, připomínkování vývoje, ...).

Přehled vlastností projektu:

- hlavní servery jsou provozovány v **Jihočeské vědecké knihovně v Českých Budějovicích**, záložní servery jsou v **Moravské zemské knihovně v Brně** a v **Centru vědecko-technických informací SR v Bratislavě**
- v případě výpadku jednoho ze serverů mají knihovní systémy možnost přejít během několika vteřin na záložní stroj bez ztráty dostupnosti služeb pro své čtenáře
- měsíčně hlavní server odbaví průměrně **50 miliónů** požadavků, cca. **2 milióny denně**, průměrně **25 dotazů za vteřinu**
- ve špičkách (9-15:00) odbavují servery **40-80 požadavků za vteřinu**
- denně do databáze je nově nahráno nebo upraveno průměrně **500 dokumentů**
- denní přírůstek dat činí **10 GB**, z nich se následně generují náhledy obálek v různých rozlišeních, PDF dokumenty s obsahy a rozpoznává se text pomocí OCR
- **20 Mbit za vteřinu** je datový tok ven ze serveru a na server což představuje cca. 75% všech dat, které projdou internetovým připojením JVK

Detailní statistiky exportu dokumentů přes skenovacího klienta a kontrolní rozhraní za období leden - prosinec 2025:

Počet odeslaných dokumentů	225 873
Počet uložených obálek (COVER)	214 959
Počet uložených stran obsahů (TOC)	104 396
Počet uložených fotografií autorit	927
Počet uložených stran seznamů lit.	17 975

Počty odeslaných stran a titulů přes skenovacího klienta dle jednotlivých knihoven (rok 2025):

STRAN	TITULŮ	SIGLA	NÁZEV
20774	5366	ABA013	Národní technická knihovna
17978	9157	BOA001	Moravská zemská knihovna v Brně
16852	8436	OLD012	Knihovna Univerzity Palackého

15279	11221	CBA001	Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
13233	8241	ABA001	Národní knihovna v Praze
12462	6562	OLA001	Vědecká knihovna v Olomouci
11778	5412	ABA004	Národní knihovna
7263	5232	ULG001	Knihovna Ústeckého kraje
6405	1372	BOD010	Masarykova univerzita - Právnická fakulta
5361	2807	KVG001	Krajská knihovna Karlovy Vary
4466	1974	ABA008	Národní lékařská knihovna
4007	1871	ABD001	Knihovna Filozofické fakulty UK
3360	1480	BOE020	Knihovna Ústavní soud
3246	942	BAA006	Slovenská Lékařská Knižnica
3038	1052	CBD007	Akademická knihovna Jihočeské univerzity
2988	705	ZLD002	Knihovna UTB ve Zlíně
2889	907	ABB019	Knihovna Sociologického ústavu AVČR, v. v. i.
2589	677	ABA006	Vysoká škola ekonomická v Praze
2583	749	ABA007	Knihovna AV ČR
1911	874	PNA001	Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje
1821	1257	LIA001	Krajská vědecká knihovna v Liberci
1722	1000	HKA001	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
1684	748	ABA010	Knihovna Národního muzea
1597	347	OSD002	Knihovna VŠB-TUO
1446	467	BOD031	Ústřední knihovna FSS MU
1215	281	ABD100	ÚK ČVUT
1132	936	HBG001	Krajská knihovna Vysočiny
1003	227	BOD004	Ústřední knihovna Přírodovědecké fakulty MU
954	907	BOE451	Knihovna Biskupství brněnského
934	391	BOD003	Ústřední knihovna Pedagogické fakulty MU
887	754	UHG001	Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana Uherské Hradiště
851	537	ULD001	Vědecká knihovna UJEP Ústí nad Labem
751	217	BOD022	Středisko vědeckých informací ESF MU
730	724	ZLG001	Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, příspěvková organizace
712	384	PNG001	Knihovna města Plzně, p.o.
660	431	KMG001	Knihovna Kroměřížska - p.o.
433	145	ABA003	Knihovnický institut
289	289	LID001	Univerzitní knihovna TUL
280	157	OSG002	Knihovna města Ostravy
256	169	OSA001	Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě
233	204	TAG001	Městská knihovna Tábor
224	224	ABE313	NIPOS - Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
211	63	BOD006	Informační centrum, ústřední knihovna Mendelovy univerzity v Brně
208	64	ABA011	Parlamentní knihovna
190	33	BOD018	Knihovna FI MU

164	108	SOG504	Městská knihovna Chodov
141	73	BOE303	Knihovna Moravské galerie v Brně
121	61	ABA100	Národní knihovna ČR
98	23	ABB022	Středisko vědeckých informací Fyziologického ústavu AV ČR, v.v.i.
93	56	ABG312	Jabok - Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická
50	15	ABB060	Knihovna Ústavu pro českou literaturu AV ČR
21	10	ABB001	Knihovna Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v.v.i.
18	16	PBG001	Knihovna Jana Drdy Příbram
9	9	KLK001	Středočeská vědecká knihovna v Kladně
4	4	PAG001	Krajská knihovna Pardubice
2	1	ABD010	Půjčovna skript a učebnic Knihovna MFF UK

ÚKOLY ŘEŠENÉ V ROCE 2025

V roce 2025 jsme pokračovali v udržovacích pracích, stabilizaci provozu serverů a běhu služeb projektu a vývoji nových funkcionalit, jakožto i v kontrolách dat pomocí zapojených knihovníků.

Import databáze obálek a obsahů NTK

V rámci přechodu Národní technické knihovny (NTK) na nový knihovní systém v projektu CARDS dojde ke zrušení jejich stávajícího interního systému pro poskytování obálek a obsahů v katalogu NTK. Bylo rozhodnuto data přesunout do projektu obalkyknih.cz.

Celkem bylo importováno cca 20 000 nových obálek a zároveň byly nahrazeny obálky kvalitnější kopii, pokud existovala.

Importy obsahů nebyly realizovány z důvodu minimálního výskytu neexistujících titulů.

Výsledky importu jsou dostupné všem uživatelům projektu obalkyknih.cz.

Propojení s portálem knihovny.cz

Záznamy uložené v projektu obalkyknih.cz byly propojeny se záznamy titulů v projektu knihovny.cz. Uživatelé se tak mohou ze stránky detailu titulu napřímo prokliknout na stránky centrálního portálu knihoven. A také obráceně.

KONTROLY A DALŠÍ PRÁCE

V roce 2025 pokračovaly kontroly záznamů projektu v našem kontrolním rozhraní (<https://servis.obalkyknih.cz/abuse/>). Do kontrol se opětovně zapojovali knihovníci, brigádníci a dobrovolníci z UISKu. Aktuálně je v systému zaregistrováno 200 uživatelů (aktivně kontrolovala v roce 2025 cca 21 z nich).

Při kontrolách záznamů dochází k doplňování chybějících identifikátorů (číslo cnb, oclc, isbn), doplňování popisných metadat pro zobrazování na stránkách projektu (název, autor, rok vydání), doplňování či úpravě anotace, výběru nej kvalitnější obálky (rozlišení, bez nálepek,

...). Zároveň se opravovaly chybné záznamy a propojovaly se související záznamy (dílové tituly).

V roce 2025 bylo již zkontrolováno celkem přes 838 690 záznamů (viz tabulka).

Tabulka počtu opravených záznamů dle zapojených institucí (stav k 5.1. 2026):

Přehled počtu zkontrolovaných záznamů dle zapojených knihoven	
Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích	514 149
Městská knihovna v Praze	179 831
CARD projekt	48 533
UISK	36 373
Knihovna Ústeckého kraje	31 971
Krajská knihovna Karlovy Vary	9 989
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě	4 590
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, příspěvková organizace	3 200
Knihovny.cz	3 139
Krajská vědecká knihovna v Liberci	2 565
Národní knihovna v Praze	2 040
Krajská knihovna Vysočiny	932
Knihovna města Plzně, p.o.	510
Knihovna Třinec	500
Městská knihovna Tábor	365

Statisticky vychází, že u cca třetiny záznamů dochází k nahrání kvalitnější obálky a u cca. 25% záznamů je doplněna či upravena anotace.

Další úkoly řešené v roce 2025 mimo projekt:

- aktualizace webových stránek projektu
- servis a rozšíření servisních stránek projektu <https://servis.obalkyknih.cz/>
- aktualizace metodických pokynů a manuálu pro knihovny a knihovní systémy
- emailová a telefonická podpora projektu, spolupráce s tvůrci KIS, CPK

Popis řešení a veškeré kódy aplikace jsou volně dostupné jako opensource na adrese <https://github.com/cbvk/obalkyknih/wiki> a <https://www.obalkyknih.cz>.

Ing. Jiří Nechvátal
Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích